مقارنه ی کلام ابوالفضل رازی در وسعت قرائات با کلام شهید ثانی

نکته دیگری را هم عرض کنم؛ مرحوم علامه درمنتهی فرمودند مذهب اهل البیت این است که نمیتوان نماز را به ترجمه خواند. گفتم در منابع شیعی یک روایت نیست که بگوید امام فرموده باشند نماز را به ترجمه نخوان. پس علامه از کجا میگویند که مذهب اهل البیت این است؟ نمیگویند اصحابنا. اگر یادتان باشد این را عرض کردم که تنها محملی که به ذهن میآید این است که ایشان از روایت «کذبوا اعداء الله» استفاده کردهاند. در زمان خود حضرت، ابو حنیفه میگفت چون قرآن «نزل علی سبعه احرف» است، پس نماز را به فارسی بخوانید. حضرت هم فرمودند «کذبوا اعداء الله»! این چرندیاتی که اینها میگویند چیست؟! علامه هم میفرمایند «مذهب اهل البیت». پس سبعه احرف در «کذبوا اعداء الله» معنایی میشود که آنها داشتند. آن چه که الآن میخواهم عرض کنم، در سعه اختیارش است.

در عبارت شهید در المقاصد العلیه ببینید. در کتاب مقاصد فرمودند باید بر وجه متواتر بخوانید. بعد هم این جمله را داشتند. صفحه ۲۴۵ بود. بعد از اینکه شهید فرمودند باید متواتر را بخوانید و شاذ قبول نیست و «بعض ما نسبت الی السبعه شاذ»، فرمودند آیا در این متواترها باید یکی را انتخاب کنیم؟ چقدر محکم حرف زدند و گفتند: نه. حتی مستحب هم نیست. مستحب نیست که شما در یک نماز از یکی از این عشره ای سبعه متابعت کنید.

> و أما اتّباع قراءة الواحد من العشرة في جميع السورة فغير واجب قطعا، بل و لا مستحبّ، فإنّ الكلّ من عند اللّه نزل به الروح الأمين على قلب سيّد المرسلين تخفيفا على الأمّة و تهوينا على أهل هذه الملّة[1]

حال این را ضمیمه آن کنید: ابوالفضل رازی از بزرگان مقرئین و شیوخ قرائت است. معاصر مرحوم سید و شیخ الطائفه بوده است. چهارصد و پنجاه و خوردهای وفات کرده بود. مرحوم شیخ ۴۶۰ هستند.

شاگرد: شیعه است؟

استاد: اگر هم باطنا شیعه باشند، معلوم نیست. ابوالعلاء همدانی اینطور است. قبلاً مفصل صحبت کردیم. دارالفهرست منتجب الدین، ابو علاء را میآورد و میگوید من او را دیدم، «کان من اصحابنا»! در دهها کتاب اهلسنت این ابوالعلاء همدانی را میآورند، بهعنوان یکی از بزرگترین شیوخ اهلسنت. یعنی در مخیله سنی خطور نکرده که ابوالعلاء همدانی شیعه باشد. خیلی جالب

است. در مباحثه ما دو-سه روز راجع به ابوالعلاء همدانی صحبت کردیم. شیخ بزرگ قرائت است. چقدر از بزرگان بعد از قرن ششم همه به او بر میگردند. ابوالفضل رازی هم از اینها است ولی ظاهرش سنی است. او چه میگوید؟

او میگوید قرآن در اختیار القرائه به قدری ظرفیت دارد که اگر تمام امت اسلامیه ،چند میلیارد میشوند؟!، اگر تمام امت اسلامیه برای خودش مثل عاصم و حمزه، یک قرائت مستقل داشته باشد، همچنان قرآن تاب آن را دارد. این حرف خیلی بزرگی است. همینی است که شهید فرمودند اگر در نماز میخواهید سوره ای را بخوانید لازم نیست از قرائت واحد، اتباع کنید. یعنی خود شما اگر اهل باشید، میتوانید در خصوص سوره حمد، مختار داشته باشید، آن هم علی شرطو الاختیار. نه اینکه همینطور گتره ای باشد. میگوید اگر اهل باشی و بفهمی که اختیار به چه معنا است، قرآن کریم این تاب را دارد که تمام امت اسلامیه برای خودش یک مختار داشته باشد. این حرف خیلی بزرگی است. این را کنار حرف شهید بگذاری که فرمودند اتباع واحد قطعاً لازم است. یعنی «یمکن اختیار القرائه» برای اهلش در همه موارد.

---

[1]المقاصد العلیة فی شرح الرسالة الألفیةص۲۴۵

بازبینی #3
ایجاد شده 1 مه 2024 13:04:50 توسط ... .
به روزرسانی شده 5 ژوئن 2024 13:49:37 توسط ... .